

Teoria maszyn cieplnych

Lista nr 5

1. Pole prędkości płynu w okrągłym przewodzie opisuje równanie $w(r) = w_0[1-(r/R)^m]$, gdzie: R promień wewnętrzny przewodu, w_0 maksymalna prędkość w osi przewodu (dla $r = 0$), m – stała zależna od rodzaju (charakteru przepływu). Wyprowadzić zależność określającą średnią prędkość objętościową w_v . **Odp: $w_v = w_0 m / (m+2)$.**
2. Para wodna po rozprężeniu w turbinie kierowana jest do skraplacza. Strumień pary $m = 125$ t/h. Stan pary na wlocie do skraplacza określają parametry $p_1 = 4,5$ kPa, $x_1 = 0,89$. Określić średnicę króćca wlotowego do skraplacza, jeżeli prędkość pary wynosi $w = 120$ m/s. **Odp: $d = 3,196$ m.**
3. Gaz ziemny wypływający ze złoża ma następujący skład: $z_{CH_4} = 0,7$, $z_{N_2} = 0,25$, $z_{He} = 0,05$. Określić dla tej mieszaniny krytyczny stosunek ciśnień, liczbę prędkości i liczbę przepływu izentropowego. **Odp: $\beta_s = 0,536$, $\alpha = 1,073$, $\Psi_{smax} = 0,677$.**
4. Ze zbiornika, w którym parametry początkowe wynoszą $p_0 = 6$ MPa, $T_0 = 373$ K, wypływa tlen do środowiska o ciśnieniu $p_{ot} = 3,6$ MPa. Obliczyć prędkość wypływu w_{2s} i strumień masy m_s tlenu, traktując otwór wylotowy jak dyszę zbieżną o minimalnym polu przekroju $A_{min} = 20$ mm². Założyć, że prędkość na wlocie do dyszy jest bliska zeru, gaz jest doskonały a przepływ izentropowy. **Odp: $w_{2s} = 303$ m/s, $m_s = 0,277$ kg/s.**
5. Powietrze (gaz doskonały) o parametrach początkowych $p_1 = 1$ MPa, $T_1 = 623$ K i prędkości $w_1 = 250$ m/s przepływa przez dyszę zbieżną do przestrzeni, w której panuje ciśnienie $p_{ot} = 250$ kPa. Pole przekroju wylotowego dyszy wynosi $A_2 = 1500$ mm². Wyznaczyć strumień masy m_s i prędkość wylotową w_{2s} powietrza. **Odp: $m_s = 2,81$ kg/s, $w_{2s} = 468$ m/s.**
6. Gaz doskonały o parametrach spoczynkowych $p_0 = 0,4$ MPa, $T_0 = 600$ K przepływa izentropowo przez dyszę zbieżną do przestrzeni, w której panuje ciśnienie $p_{ot} = 100$ kPa. Obliczyć, ile razy wzrosną: a) masa m_s strumienia gazu przepływającego przez dyszę, b) prędkość wylotowa w_{2s} , jeżeli temperatura spoczynkowa gazu zmaleje dwukrotnie ($T_0' = 300$ K). **Odp: a) $m'_s / m_s = 1,414$, b) $w'_{2s} / w_{2s} = 0,707$.**
7. Azot (gaz doskonały) o parametrach spoczynkowych $p_0 = 250$ kPa, $T_0 = 400$ K przepływa izentropowo przez dyszę zbieżną do przestrzeni, w której panuje ciśnienie $p_{ot} = 100$ kPa. Obliczyć ile razy wzrosną: a) parametry p_2 i T_{2s} oraz prędkość w_{2s} w wylotowym przekroju dyszy, b) masa m_s strumienia gazu przepływającego przez dyszę, jeżeli ciśnienie w przestrzeni za dyszą zostanie podwyższone dwukrotnie ($p'_{ot} = 2 p_{ot}$). **Odp: a) $p'_2/p_2 = 1,515$, $T'_{2s}/T_{2s} = 1,126$, $w'_{2s}/w_{2s} = 0,609$, b) $m'_s/m_s = 0,819$.**